

Decretul lui Krasnoselski lasă șapte raioane ale R. Moldova fără medici

Mai multe spitale raionale și centre ale medicilor de familie din raioanele Șoldănești, Rezina, Florești, Dubăsari, Criuleni și Căușeni au rămas fără medici din cauza stării de urgență decretată de liderul de la Tiraspol la 17 martie. Aproape 100 de doctori și lucrători medicali au anunțat Biroul Politici de Reintegrare de la Chișinău că nu pot să meargă la lucru din cauza interdicției Tiraspolului. În același timp, angajații din Rezina ai Uzinei Metalurgice din Râbnița circulă fără nicio problemă.

În plină perioadă de pandemie, medicii din regiunea transnistreană rămân singura categorie obligată să respecte regimul de carantină, 14 zile, în cazul în care merg la lucru în instituțiile medicale aflate pe teritoriul controlat de autoritățile constituționale de la Chișinău. Cu toate acestea, autoritățile constituționale acordă asistență regimului

secesionist de pe malul stâng al Nistrului în ce privește posibilitatea să efectueze testele de laborator la Chișinău, deoarece se află în imposibilitatea tehnică de a le realiza.

Potrivit șefilor instituțiilor medicale contactați de reporterii Centrul de Investigații Jurnalistice din Moldova, Tiraspolul își motivează decizia prin faptul că doctorii reprezintă o categorie vulnerabilă la contractarea virusului și o eventuală circulație liberă a lor pe cele două maluri ale Nistrului ar spori pericolul de contaminare a populației din stânga Nistrului.

Foto simbol. Sursa: gov.md

Rezina-Râbnița. Spitalul Raional Rezina are 17 angajați din Râbnița, „practic toți specialiști de bază”, susține șefa instituției, Nina Postu. Toți aceștia nu pot să vină la serviciu de aproape o lună, din 17 martie, din cauza stării de urgență de regimul de la Tiraspol. Celor 17 medici le-au fost acordate concedii plătite.

„Am încercat să rezolv problema la nivelul Biroului Politici

de Reintegrare. Lor li se permite să treacă în această parte, dar ei trebuie să rămână aici. Avem nevoie de un medic chiar să stea aici, restul au copii mici, părinți bolnavi și nu pot să rămână”, ne-a declarat șefa instituției medicale.

Din cauza acestor absențe, adaugă Nina Postu, medicii rămași se descurcă foarte greu. Majoritatea dintre ei stau permanent la serviciu. În cadrul instituției lucrează un singur infecționist responsabil de secția bolnavilor de Covid 19, unde sunt internați trei pacienți. În același timp, așa-ziii grăniceri transnistreni permit să circule liber angajaților Uzinei Metalurgice din Râbnița, precum și ai celor două fabrici de ciment.

Solicitat să se pronunțe pe marginea acestei situații, Biroul Politici de Reintegrare a folosit un limbaj „diplomatic”: „Am recepționat mai multe solicitări din partea diferitor agenți economici în care se solicită libera circulație, pe durata stării de urgență, pe ambele maluri ale Nistrului”.

„Considerăm că limitarea circulației libere este un abuz și confirmăm că anumite subiecte de pe agenda de negocieri nu pot fi excluse din cauza verificării caracterului de sustenabilitate”.

Râbnița–Soldănești. Spitalul Raional Șoldănești are 14 medici, precum și un felcer și o asistentă medicală care locuiesc la Râbnița. Majoritatea sunt angajați prin cumul și și-au luat concediu plătit. Șeful spitalului, Veaceslav Palii, nu a putut să spună reporterilor dacă cererile subalternilor săi din stânga Nistrului au fost determinate de starea de urgență instituită de administrația separatistă de la Tiraspol sau de propria lor voință.

„Pe moment, avem doi medici dispuși să lucreze până la terminarea carantinei. Medicul de la terapie intensivă este din stânga Nistrului și nu va pleca să își vadă familia până când nu se va termina carantina. Consiliul raional Șoldănești

a asigurat-o cu gazdă și produse alimentare”, a precizat doctorul. Actualmente, pe teritoriul raionului Șoldănești există un caz confirmat de COVID19, dar persoana este internată în Spitalul de Psihiatrie din Chișinău și un alt caz suspect.

Camenca–Sănătăuca. Liuba Covali, 46 de ani, locuiește în Camenca, regiunea din stânga Nistrului, și este șefă a Centrului de Sănătate din Sănătăuca, Florești. În dimineața zilei de 17 martie, în momentul în care a trecut punctul de trecere, a fost anunțată de așa-zișii grăniceri ai autorităților nerecunoscute de la Tiraspol că în cazul în care se va întoarce acasă, va fi obligată să respecte regimul de carantină de paisprezece zile.

A decis să rămână la Sănătăuca, motivând că nu poate să lase instituția pe care o conduce în această perioadă de pandemie. „Nu puteam să stau acasă în asemenea condiții”, își explică femeia decizia.

Centrul de Sănătate Sănătăuca deservește trei localități – localitatea omonimă, Napadova și Japca. Odată ajunsă la lucru, medicul a anunțat imediat Biroul Politici de Reintegrare al Republicii Moldova.

Cocieri–Dubăsari. Raisa Spinovschi, primar de Cocieri, a declarat reporterilor că doi medici de familie din localitatea sa locuiesc în Dubăsari, regiunea transnistreană.

„După instalarea posturilor militare pe teritoriul satului nostru, acești doi doctori nu pot să vină la serviciu din cauza că, potrivit părții transnistrene, se află în categoria de risc și ar putea să sporească răspândirea Coronavirusului în regiunea transnistreană”, ne-a relatat primarul. În satul Cocieri, există trei medici de familie. Acum, drept consecință, în acest centru de sănătate a rămas un singur doctor.

„Medicii de la Dubăsari consultă pacienții la telefon,

supraveghează telefonic persoanele întoarse din străinătate. Dar când este vorba de cazuri mai grave, apeluri, este un singur medic de familie la aproape 5.000 de locuitori. Doamna are peste 60 de ani, se străduiește să îi examineze pe toți, lucrează mult după program”, ne-a comunicat Raisa Spinovschi.

În afară de Centrul Medicilor de Familie din Cocieri, în aceeași localitate funcționează un centru de asistență medicală urgentă, care are trei angajați și un stomatolog din Dubăsari, care nu poate să vină la serviciu. Cu toate acestea, situația rămâne instabilă. Pe 15 aprilie, o serie de medici din care lucrează la Criuleni

Dubăsari–Criuleni. Potrivit directorului executiv al Asociației Promo-LEX, Ion Manole, medicii din Dubăsari care lucrează la Criuleni au stat inițial în carantină 14 zile și au încercat să revină la lucru, dar au băgați din nou în carantină.

„În baza unei liste agreate de Chișinău cu Tiraspolul au mers la muncă la Criuleni patru zile. Astăzi [15 aprilie] nu au mai fost lăsați să plece din Dubăsari la Criuleni la muncă, fiind din nou plasați în carantină pentru 14 zile. „În momentul în care ei au rugat să fie lăsați să iasă din regiunea separatistă și au spus că vor rămâne la Criuleni până la terminarea epidemiei, li s-a reproșat că nu sunt patrioți ai patriei transnistrene. Adevărații patrioți trebuie să servească patria în asemenea perioade”, ne-a mai spus Ion Manole.

Bender–Anenii Noi. Spitalului Raional Anenii Noi are doi angajați din stânga Nistrului. „Unul dintre aceștia este asigurat cu cazare și hrană, în timp ce cel de-al doilea, angajat prin cumul, este în concediu, deoarece nu poate să vină la serviciu”, ne-a comunicat vicedirectorul spitalului, Alexandru Nastas.

La fel, Centrul de Sănătate Anenii Noi are un angajat din

stânga Nistrului, căruia îi va fi oferită cu cazare. La Centrul de Sănătate Varnița, același raion, din cei șase medici de familie, trei sunt din Bender. Toți nu pot să vină la serviciu din cauza stării de urgență instaurată de regimul secesionist de la Tiraspol.

Bender-Căușeni. Spitalului Raional Căușeni are un singur angajat din Bender, medic infecționist, care are nevoie de permis să circule între Bender și Căușeni. „Am depus un demers la Biroul Politici de Reintegrare. Pe moment, doamna se află la Căușeni, a fost asigurată cu cazare”, ne-a declarat Viorel Ceban, vicedirector al Spitalului Raional din același oraș.

Centrul Medicilor de Familie Căușeni are trei angajați din Bender, dintre care doi nu pot să vină la lucru, un doctor și o asistentă medicală. Unul dintre aceștia medic de familie în satul Cârnațeni este locul său de lucru. „Cu sau fără acești medici, avem multe localități care nu au în general medici de familie”, a ținut să ne spună asistenta medicală superioară Dina Cârliș.

Circa 100 de lucrători medicali, interziși la muncă pe malul drept

Biroul Politici de Reintegrare ne-a comunicat că a fost sesizat de autoritățile publice locale și Ministerul Muncii, Sănătății și Protecției Sociale în cazul a 95 de persoane care au fost împiedicate să ajungă la serviciu din cauza regimului de carantină impus de partea transnistreană. Autoritățile de la Chișinău admit că numărul acestor persoane ar putea fi mai mare.

Totodată, reporterii au fost informați că Biroul Politici de Reintegrare nu deține date exacte despre numărul de angajați ai instituțiilor medicale din Zona de securitate, stabiliți cu familiile lor în raioanele de est ale R. Moldova.

Solicitat să comunice măsurile întreprinse pentru deblocarea circulației medicilor, Biroul Politici de Reintegrare ne-a

declarat că a solicitat direct părții transnistrene să faciliteze circulația personalului medical în Zona de securitate.

Soluție de avarie: domicilierea „forțată” în dreapta Nistrului

După refuzul părții transnistrene, Biroul de Reintegrare a sesizat participanții la formatul 5+2 și Comisarul pentru drepturile omului al Consiliului European, Dunja Mijatovici, să se implice în deblocarea situației. În cele din urmă, a fost luată decizia ca personalul medical care activează în Zona de Securitate, dar locuiește în partea stângă a Nistrului să poată fi cazat provizoriu în localitățile unde își are serviciul.

Costurile de cazare și alte aranjamente administrative ale medicilor/personalului medical sunt acoperite cu sprijinul Uniunii Europene, oferit prin Programul Măsurii de Consolidare a Încrederii pe ambele maluri ale Nistrului, implementat de PNUD Moldova.

Reprezentanții spitalelor contactați de reporteri au anunțat că medicii din stânga Nistrului care au decis să lucreze în continuare în perioada stării de urgență au fost de deja cazați și asigurați cu cele necesare de către autoritățile locale. Cazarea medicilor în localitățile în care aceștia activează se face pe principii voluntare, până acum 14 medici din șapte raioane fiind printre beneficiari.

„Aceasta este o soluție provizorie, pentru a asigura accesul cetățenilor la servicii medicale. Nu am renunțat la eforturile de a asigura libera circulație a populației și, în primul rând, a personalului medical pe întreg teritoriul Republicii Moldova”, a declarat viceprim-ministrul Cristina Lesnic.

Trebuie menționat că această acțiune este valabilă doar pentru medicii și lucrării medicali care au decis să rămână pe teritoriul aflat sub jurisdicția Chișinăului.

Arestați pentru că și-au făcut datoria

Amintim că doi locuitori din Molovata Nouă, care lucrează ca șoferi de ambulanță la Spitalul raional Dubăsari, au fost reținuți pe data de 3 aprilie și condamnați la 15 zile de arest de către autoritățile nerecunoscute de la Tiraspol. În urma multiplelor intervenții din partea Chișinăului, pe 9 aprilie, cele două persoane au fost eliberate din arest.

Imagine: anticoruptie.md

Asociația Promo-LEX a făcut public acest caz, fapt ce a determinat un pas înapoi din partea Tiraspolului pe aplicarea acestor măsuri. „În timp ce în toată lumea civilizată cadrele medicale sunt apreciate, ajutate și onorate pentru eforturile lor, în regiunea transnistreană a R. Moldova doctorii hărțuiți, intimidați și condamnați pentru că doresc să-și continue munca pe timp de epidemie”, se preciza într-un comunicat al asociației.

Mai mult, Promo-LEX a semnalat că începând cu 17 martie, simultan cu decizia Parlamentului de la Chișinău în acest

sens, administrația de la Tiraspol continuă în permanență să îngreădească drepturile omului.

Juriștii asociației au apreciat drept nerezonabile sau nejustificate aceste măsurile ale Tiraspol, nici măcar sub scuza de criză epidemiologică. „Obstacolele artificiale și nejustificate pentru activitatea personalului medical pe timp de criză epidemiologică reprezintă un gest de sfidare a eforturilor de prevenire a răspândirii virusului și de luptă cu epidemia”, au completat juriștii Promo-LEX în comunicatul lor.

De la începutul pandemiei, Tiraspolul a blocat circulația mai multor categorii de persoane – fermieri, polițiști, angajați ai sistemului penitenciar etc. În urma unor liste agreate în prealabil de Tiraspol, polițiștilor și angajaților penitenciarelor nr. 8 și 12 din municipiul Bender li s-a permis să meargă la serviciu.

După aceeași metodă a fost soluționată [problema fermierilor din raionul Dubăsari](#). Începând cu 28 martie, aceștia au obținut accesul la terenurile lor situate la est de șoseaua Râbnița–Tiraspol în baza acestor liste coordonate cu autoritățile nerecunoscute din stânga Nistrului.

Articolul este elaborat în cadrul proiectului „Promovarea Drepturilor Omului în Transnistria”, implementat de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar oferit de National Endowment for Democracy.